

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Per bella multos fieri fortes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

huic, vade, & vadit; & alij, veni, & venit, &c. D. quoque Lucas ait: Vir quidam erat in Casarea, nomine Cornelius, Centurio cohortis, AA. 10. 2. que dicitur Italica, religiosus ac timens Deum cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas plebi, & deprecans Deum semper. Et paulò infrà dicitur idem Centurio, vocasse duos domesticos suos, & militem metuentem Dominum, ex his, qui illi parebant. S. Ambrosius, Ibid. 47. postquam multis exemplis probavit, excelluisse quoque in populo Dei multos fideles bellicæ fortitudinis laude, deinde his verbis concludit. *Habes fortitudinem bellicam, in qua non mediocris honesti ac decori forma est, quòd mortem servituti præferat ac turpitudini.* S. Ambros. lib. 1. Offic. c. 40. & c. 41.

Quæ res multos accendit, ut Martem spirarent. Apud Poëtam, Virgil. lib. 2. Æneid. certè, ea fama pro tuba est, *pulchrumq; mori succurrit in armis.*

J X.

Ne autem hæc gloria sit inanis, arma eadem, quæ honorem pariunt, pariunt & fortitudinem aliasque virtutes, honoris fundamentum, quæ sexta est bellorum causa, quia scilicet multarum virtutum causa sunt, quæ in Achille, ab Homero, in Ænea à Virgilio, Poëtis; in Alexandro à Curtio, in Scipionibus à Livio, historicis, alijsque ab alijs describuntur. Cùm Lacedæmoniorum Rex polliceretur, se fortis eversurum quamdam civitatem, quæ sæpenumero Lacedæmonijs exhibuerat negotium; non permiserunt Ephori, ut testatur Plutarchus, dicentes: *Nequaquam abolabis, neque subvertes iuvenum cotem.* Urbem infestam appellabant cotem iuventutis, quòd per eam iuventus ad bellandi peritiam acueretur, & fieret fortis. Maxima autem in milite virtus est fortitudo.

Plutarch in Læcon. Brus. lib. 3 c. 15.

Nemo vires suas in pace cognovit, ait S. Augustinus. S. Augustini in Psal. 84. Si enim bella desunt, virtutum experimenta non produnt. Quid dicam de ipsa Religione, quæ armis defenditur, contra suos oppugnatores? *Quia quidam, inquit Leo IV. in Romanorum portum Saracenos clam furtimq; venturos esse dicebant, nostrum congregari præcepimus populum, maritimumq; ad litus descendere decrevimus.* Hac ipsa de causa D. Gregorius Gennadium Imperatorem ad hæreticos bello compescendos his verbis hortatur: *Sicut excellentiam vestram hostilibus bellis in hac vita Dominus victoriarum fecit luce fulgere, ita oportet eam inimicis Ecclesie eius, omni vivacitate mentis, & corporis obviare, quatenus eius ex utroque triumpho magis ac magis emiteat opinio, cùm & forensibus bellis aduersarijs Catholica Ecclesia pro*

Ita refertur in Canone Igitur. 23. q. 8. S. Greg. lib. 1. ep. 72.

Christiano populo vehementer obstitit, & Ecclesiastica proelia, sicut bel-
latores Domini fortiter dimicatis. Notum est enim haretica religio-
viro, si eis suppetit nocendi licentia, contra Catholicam fidem vehe-
menter insurgere, &c. sed eminentia vestra conatus eorum comprimat,
& superbas eorum cervices iugo rectitudinis premat. Nec Religio tan-
tùm bellis defenditur, sed pax, sed tranquillitas, sed iustitia, sed
salus illorum sæpe ipsorum, qui vincuntur, hoc velut remedio aut
conferuatur, aut recuperatur. Audi S. Augustinum: Si terrena,
inquit, Respub. præcepta Christiana custodiat, ipsa bella sine benevolen-
tia non gerentur, ut ad pietatis iustitiæq; pacatam societatem victis faci-
lius consulatur. Audi ipsum S. Spiritum: Pro iustitia agonizare pro
anima tua, & vsque ad mortem certa pro iustitia, & Deus expugnabit
pro te inimicos tuos.

X.

Hic septima causa emergit, vt scilicet, in bellis quoque om-
nipotentiam & auxilium Dei discamus agnoscere, implorare,
laudare; atque inde magna spe & fiducia armati in hostem præ-
cedamus, sicut processit olim regno dignus pastor, incrimis iuue-
nis, contra armatum gigantem, dicens: Tu venis ad me cum gladio
& hasta, & clypeo: ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israel, quibus exprobrasti hodie, & dabit te Dominus in
manu mea, & percussiam te, & auferam caput tuum à te: & dabo ca-
davera castrorum Philisthym hodie volatilibus cali, & bestiis terra: vt
sciat omnis terra, quia est Deus in Israel. Et nouerit vniuersa Ecclesia
hac, quia non in gladio, nec in hasta saluat Dominus: ipsius enim est bel-
lum, & tradet vos in manus nostras. Quod quàm luculentè factum
sit, perspicuè ostendit lætissima victoria subsecuta. Ita olim etiam,
quando Iosue pugnavit contra Amalec, cum leuaret Moyses manus,
vincebat Israël: si autem paululum remisisset, superabat Amalec. Et
alio loco dicitur: Nolite metuere, neque timeatis eos: Dominus Deus,
qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit. Et rursum: Quomodo
persequatur vnus mille, & duo fugent decem millia? Nonne idè,
quia Deus suus vendidit eos, & Dominus conclusit eos? Atque iterum:
Hac dicit Dominus vobis: Nolite timere, nec panceatis hanc multitudi-
nem: non enim est vestra pugna, sed Dei. Ac infra: Non eritis vos,
qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter stete; & videbitis auxi-
lium Domini super vos, à Iuda & Ierusalem. Ob eiusmodi singu-
lare

S. Aug. in ep.
5. ad Marcell-
lium.

Eccli. 4. 33.

1. Reg. 17. 45.

Exod. 17. 11.

Deut. 1. 29.

Deut. 32. 30.

2. Paralip. 20.
35.